

หัวข้อวิจัย การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น : การพัฒนาหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่น
สำหรับจัดกิจกรรมเสริมทักษะในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอดอยหล่อ
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้วิจัย ศศิธร อินต๋น และคณะ

คณะ ครุศาสตร์

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ปีการศึกษา 2560 -2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับจัดกิจกรรมเสริมทักษะในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่น ดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรจากครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยการสัมภาษณ์ 2) ออกแบบและสร้างหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างแบบประเมินโครงร่างหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร แบ่งเป็น 2 ระยะ คือระยะศึกษานำร่องและระยะทดลองใช้หลักสูตร ระยะนำร่องนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 โรงเรียนวัดหนองหลวง ตำบลยางคราม อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 47 คน ศึกษาความเหมาะสมการใช้หลักสูตรในสภาพจริง เครื่องมือที่ใช้คือหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับจัดกิจกรรมเสริมทักษะในโรงเรียนระดับประถมศึกษา และ 4) ประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 โรงเรียนได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) โดยใช้ตำบลเป็นหน่วยในการสุ่ม ใช้ระยะเวลาทดลอง 10 วันๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง ใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน และหลังการใช้หลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับจัดกิจกรรมเสริมทักษะในโรงเรียนระดับประถมศึกษา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test แบบ Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับจัดกิจกรรมเสริมทักษะในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอต๋อยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.41) มีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ คำชี้แจงในการใช้หลักสูตร ความนำ วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร สารและมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ เนื้อหา เวลาเรียน แนวการจัดการเรียนการสอน สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 2) ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาอาหารและขนมพื้นบ้าน ลงมือทำตามขั้นตอน สนุกสนานกับกิจกรรม นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมเสริมทักษะ โรงเรียนประถมศึกษา

Research Title: Integrating Local Wisdom : Local wisdom Curriculum development for Learning Skill on Free Time in Elementary school, Doi Lo District, Chiangmai Province

Name : Sasithorn Intun and Others

Faculty : Education

University : Chiang Mai Rajabhat University

Year : 2017 -2018

Abstract

The purposes of this research were to: 1) develop local wisdom Curriculum for learning skill on free time in elementary school, Doi Lo district, Chiang-Mai province, and to study the effectiveness of a local curriculum. The research and development procedure were comprised of four steps : 1) study the fundamental data to develop a local curriculum by teachers, students, local wisdom and student's guardian by interviewing. 2) design and construct the local curriculum. The research tools were semi-structured interview and curriculum outline 3) implement the curriculum into two periods : pilot study and curriculum experiment. In the pilot study, the curriculum was used with 47 grade 1-6 students at Ban Nong Ngao School, Yangkram sub-district, Doilo district to study the suitability of using the curriculum in a real situation. After that the curriculum was experimented with samples who were in grade 1-6 students at 4 schools, 4 sub-district, Doilo district,, Chiang Mai. The experiment took two hours daily for 10 days. Statistics used in data analyses were percentage, mean, S.D. and t-test for dependent samples.

The results of this study have shown that :1) The quality of developed curriculum was highly suitable and having correspondence among curriculum component; consisted the following elements : rationale, introduction, vision, mission, morale, objectives, learners' competencies, desired qualifications, curriculum structure,

subject and learning standards, learning standards and indicators, course description, units, learning arrangement, contents, time, instruction guidelines, educational media and resources, and learning evaluation and measurement. 2) From the experimental used of the curriculum, it was found that students were highly interested in the subject and paid attention in learning. They could cook local food and sweet accordingly. They enjoyed learning the subject. The results of evaluation and curriculum improvement have shown that students' learning achievement was higher after they were taught with the developed curriculum at a significance level of .05 Overall, satisfaction of students towards the curriculum was in the high level.

Keywords : local wisdom Curriculum, Learning Skill on Free Time, Elementary school

